

PERIÓDICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

Y 10 CENTAUS PAPER EN L' ISLA DE CUBA.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20.—BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.—Cuba y Puerto-Rico, 10.—Estranger 12.

PRECAUCIONS HIGIÈNICAS CONTRA 'L CÒLERA.

No tenir una por exagerada.

Ni un excès de confiança.

Las horas de menjar y treballar las mateixas de sempre.

Com á la nit ab la serena es quan s' agafa més lo cólera, los serenos sortiran de dia.

¡No menjéu poch!

Ni tampoch menjéu massa.

Y, sobre tot, no menjéu melons, sindrias, ni tomátechs.

100

LAS INMORALITATS DE LONDRES

Un periòdich de la capital d' Inglaterra—la *Pall Mall Gazette*—acaba de realisar una empresa atrevida, al mateix temps que humanitaria: atrevida pèl valor que 's requereix per aventurar-se dintre 'ls tenebrosos é intrincats laberintos de la corrupció; humanitaria pèl gran servey que presta á la societat, descubrint una de las més espantosas llagas que la devoran, é indicant lo remey que 's deu aplicar ab tota urgencia.

Durant sis senmanas una comissió secreta de dit periòdich, arrostrant alguns perills y vencent innumerables dificultats, ha vingut practicant una pacientissima averiguació sobre la marxa y situació actual del negoci més vil y més infame á que pot consagrarse la perversitat humana: *la comers de noyas verjes*.

Ni l' espay de que dispõem ni la naturalesa del assumpto 'ns permeten altra cosa que donar un extracto del voluminós informe redactat pèl president de la comissió secreta de la *Pall Mall Gazette*: aixis donchs, procurarem transcriure lo més important, á fi de que 'ls nostres lectors pugan formarse una idea del trascendental treball realisat pèl periòdich anglés.

Celestinas y Celestins.—Lo primer que la comissió ha comprovat, es que en varias ciutats d' Inglaterra, especialment á Londres hi ha una multitud d' homes y donas que 's dedican exclusivament á embaucar nenas de 13, 14, 15 ó 16 anys per arrastrarlas violentament á la perdició. Aquests traficants se divideixen en dugas categories: los uns proporcionan als seus parroquians verjes de debó, provehidas si convé de un certificat del metje ó llevadora, que acredita sa virginitat; los altres recullen las nenas que han servit ja una vegada, y las fan recompondre per donas intel·ligents, portantlas altra vegada al mercat ab lo nom de *verjes adobadas* ó de segona classe.

En las casas *bonas*, una nena verje un cop deshonrada ja no hi entra més; la seva especialitat no 'ls permet enganyar als clients ab virginitats falsificadas. Pero las casas de segona categoria ó menos escrupulosas, á més de traficant ab los *desetxos* de las de primera, no titubejan en fer passar per verje dugas ó tres vegadas la nena que ha entrat allí pura com lo sol, y que per un gratat de diners ha sigut entregada á la inmundicia voracitat d' un vell decrepit ó d' un aristócrata embrutit.

La cassera de verges.—Lo reclutament de las nenas destinadas al sacrifici se porta á cap de la manera més senzilla, si bé de vegadas exigeix una mica d' astucia y paciència. Los reclutadors—homes ó donas, dedicats á aquesta industria,—tenen per camp d' operacions las portas dels col·legis, los voltants dels tallers y magatzems de modas, las plassas hont acostuman á passejar las ninyeras y altres llochs parells. Baix qualsevol pretest, seduhintlas ab promesas fantásticas, sense explicarlas hi may lo verdader objecte de la cosa, y tornant á la carga un dia y altre dia, los reclutadors acaban per portarlas als seus establiments ó á casa dels senyors que han fet l' encàrrech y un cop allí, ja entonantlas per medi dels licors, ja narcotisantlas, las pobras nenas cauen en un instant en l' horrorós abisme de la perdició y de la luxuria.

L' acte del sacrifici.—Es lo més espantós que pot imaginarse. Algunas de las victimas, completament aletargadas, no s' adonan de lo que 'ls ha passat, fins que ja la seva desgracia está consumada. Altras cridan desesperadament, retorsantse entre 'l dolor de la violencia y l' espant que la súbita presencia d' un home las hi ocasiona. «Pere—diu l' informe,—quinas probabilitats hi ha de que 'l debil crit de la nena enganyada atravesi la finestra? ¿Cóm pot esperar que pugua ablandar lo cor de la astuta guardiana, qual ofici consisteix en procurar una seguretat absoluta als seus clients? Quan los medis d' ofegar los crits,—un cuixí, un llenzol, un mocador,—se troban á má, ¿no hi ha cap perill. Pero per certs homes, los crits desgarradors arrancats pèl torment, constitueixen l' essencia de las delicias, y no ofegaran una sola nota dels crits d' agonía que anhelan ab tant frenesí.»

Hi ha hagut cassos en que, resistintse una nena ab tot lo furor de sas débils forsas, ha sigut violentada mentres dugas donas la subjectavan pèls brassos, y hasta horror causa dirho! hi ha casas, ahont per més comoditat, las lligan de péus y mans als quatre anguls del lli.

Preus y condicions.—Com si 'l negoci fos la cosa més innocent y natural, los pactes y 'ls preus s' estipulan previament ab tota formalitat, y per res del mon deixarà una Celestina de cumplir las cláusulas del contracte. Una nena verje, segons la calitat del género pot valguer de 4 á 20 lliuras esterlinas. (Una lliura equival á 25 pessetas.) Lo parroquiá paga després de haver vist lo certificat del metje ó de la llevadora, que acredita la virginitat de la nena. Si la victima no fa massa resistencia, percebeix la meytat del preu; pero si

crida ó defensa massa la seva virginitat, es deshonrada del mateix modo y després tirada al carrer sense cobrar res, quedant tot lo benefici á favor de la Celestina.

Una gran casa.—Los establiments d' aquest género que funcionan a Londres son innumerables; pero l' més important es lo que gira baix la direcció de dugas respetables senyoras, una de las quals pera millor exit del negoci, ocupa 'l lloch de directora d' un gran establiment de modas de *Oxford Street* ahont se pot procurar ab facilitat abundantas victimas. Parlant la principal duenya d' aquesta *gran casa* ab lo president de la comissió de la *Pall Mall Gazette*, deya:—«Aquí no tenim més que verjes de primera má; no admitem virginitats *adobadas*, ni creyem que hi hagi necessitat d' *adobarne* desde 'l moment que abundan tant las verjes de debó. Ara com ara á causa d' aquesta abundancia, han baixat una mica 'ls preus, y aixó que 'ls pedidos son considerables. Hi ha un client que cada cinch dias nos pren una verje, que li costa de 5 á 7 lliuras, segons los cassos.»

¡Revelació espantosa! ¡Un home que cada any precipita en lo fanch de la perdició á 70 nenas innocents!

La proba.—Duptant lo president de la comissió secreta de la exactitut d' aquests datos, volgué verificar la proba, demanant á las directoras de la citada *gran casa* que li proporcionessin cinch nenas verjes que no passessin de 17 anys.

En efecte: las *corredoras* van cumplir la seva paraula ab tota exactitut. Als pochos dias l' atrevit anglés havia vist ja las cinch nenas y tenia en son poder los documents justificatius de la legalitat del contracte.

Un dels documents era 'l certificat del metje:

«22 Juny 1885.

«Certifico haver visitat en lo dia d' avuy á la senyora Donya..., de 16 anys d' edat, havent constatat qu' es verje.

(Firma) N... Doctor en medicina.»

L' altre document era 'l consentiment explicit de la nena:

«Me comprometo á ser de vosté mediant lo pago de 3 á 4 lliuras esterlinas, y á acudir allí ahont me digui, avisantme ab dos dias d' anticipació.

(Firma) X... de 16 anys d' edat.»

Respecte á dugas d' aquestas cinch desventuradas, lo metje posá en compte la virginitat; pero las Celestinas, com á bonas comerciantas, prometeren substituir las ab dugas d' otras, com ho varen fer, efectivament, dos dias després, presentant dugas ninyeras.

Una historia.—L' informe de la comissió abraça una infinitat d' extrems que, ho repetim, lo poch espay de que dispõem no 'ns permet enumerar. S' explica la protecció que la policia dispensa á las Celestinas, l' organizació de casas dedicadas á la exportació de nenas, y, entre otras cosas, la espantosa perversitat de pares borratxos ó ganduls que, ab l' afany de procurarse descansadament vint ó trenta duros, no vacilan en vendres la seva propia filla, entregantla en mans de las *corredoras*, com qui tira un colomet á las grapas del esparver.

Destaca sobre totas aquestas historias la de la pobre Lily, una nena hermosa y fresca que apenas tenia 13 anys. La donarem á grans rasgos, y ab ella acabarem la penosa tasca d' escriure aquest article.

La nena fou venuda per sa propia mare estant borratxa, y entregada immediatament á la *corredora*. Lily 's creya que la portavan á servir. De casa de sos pares la Celestina la conduhi á la de la llevadora pera fer comprobar sa virginitat, y al mateix temps per adquirir una mica de cloroformo que havia de servir per aletargar á la nena. Cumplerts aquests requisits, la pobre Lily entrá ab tota la ignocencia del mon, en una mala casa de *Regent Street*, y allí.... L' informe ho diu tot:

«Se la va fer pujar, despullantla y ficantla al lli: la *corredora* la va narcotisar. Semblava bastant agitada; pero baix l' influencia del cloroformo, va perdre 'ls sentits. La dona 's retirá. Tot estava tranquil: alguns moments després la porta va obrirse y 'l comprador entrá en lo quarto. La porta fou tancada ab clau; hi hagué un moment de silenci; després va sentirse un crit terrible y desgarrador, no un crit agut, sinó més bé un gemech de desesperació, que feya tremolar com lo crit de la ovella assustada. Y se sentia cridar á la nena ab accent de terror:—«¡Hi ha un home! ¡Portéume á casa! ¡Per Déu portéume á casa!»—.... Després, res: lo silenci.»

X. X.

ALTA POLÍTICA.

Nos trobém á Madrid, en un quart pis—deixant com á torna l' entressol—d' una casa del carrer de la Greda. L' amo que acaba d' arribar, se tréu apresuradament lo *Rus* qu' es tan doble, que 'l portarlo á sobre deu ser igual que durhi una Canícula, y lo llevar-

sel y quedar ab levita lo mateix que trobarse al port de Arrebatacapas.

—Candelaria, cridá don Pepe, fregantse las mans ab tal prestesa que fa teme 'ls dits s' hajan de barrejar de l' una á l' altra; Candelaria, moue, posa llenya a la estufa, que després qu' un ha pujat aquí dalt, a aquesta frontera dels núvols pot dir que arriba al laboratorer dels granissats. Afanyat xiqueta; si no trobas llenya, trenca una cadira, la més vella,—pot ser se confondrá, afegeix parlant tot sol;—la major part s' han quedat calvas del assiento, que ara mateix tindrem de posarlas horisontals, y nosaltres per sostenirshi apendre de fer equilibris com si seyessem sobre saltadors de gabia. Brr... quin fret! Me sembla que acabo de comparar lo pis ab un laboratorer de..., si, es veritat; ja tinch més imaginació, feya sis anys que la tenia ensopida!

La senyora al sentir aquest enrahonament surt al recibidor y pregunta al seu marit.

—¿Qué t' passa, quin altre desengany has tingut, que aixis qu' arribas manas aquestas ximpleras á la minyona? ¿has vist al Ministre? que tampoch t' han deixat passar de la primera antessala?

—Diguéssis del primer burladerol... Mira, Pepa, aném á dinar; després enllesteixte y ves á comprar un yute per aquesta sala, una catifa pe 'l meu estudi y calorifero pe 'ls peus que pareix que 'ls tingui desterrats á Siberia. Pero aném á taula, que l' apetit me debilita la memoria y 'm penso que avuy s' inventa la trassa de menjar; aném, ja t' ho explicaré. Candelaria, no trenquis cap cadira; la senyora vol que acabin de fer la juvenut; entretant nosaltres seurem d' ilusió; ademés pe 'l fret, dinaré ab lo Rus posat; ara ray que 'm podré comprar un abrich elegant y deixar aquesta *grita* de panyo bast que cada vegada que 'm miro en las vidrieras me quedo ab dupte de que jo m' hi trobo dins.

—Pero esplicat, li diu sa muller, després d' haverli servit la sopa; ¿has vist al President? ¿quina novelat hi ha?

—Deixam sospirar, Pepa; si, l' hi vist á la fil llegia un diari de oposició; quin goig més delicat deu ser aqueix al principi d' esser ministre!

Estava sentat en un confident d' aqueixos baixets que semblan que un seguí á terra; sense apartar la vista del periòdich m' ha allargat la má ab un puro, ¡un puro! que de prompte m' he cregut que m' apuntava una pistola. Y havem parlat llargament; es á dir, li he parlat, que ell no sabia distreure 'ls ulls del paperot, com si li semblés impossible que ja no fos ministerial. Vaja, la política té sofriments que no 's poden contar, perque ningú 'ls creu: pero de vegadas té unas delicias... que un no las conta per no eternir als cors sensibles dels que proveheixen de fondos als presupostos. Mira, Pepina, desde demá que 's tirin més ingredients al caldo; aqueix no més té gust d' escalfor, y mana á la criada que no mutili 'ls xorissos; me repugnan los fenómenos acefálichs, vull dir que 'ls hi tiri sansers: prefereixo véurel ab dos caps. Li he parlat de tot. Ell m' ha fet unas confiansas... tanca la porta. Esperat, digas que porti 'l bullit; ¿qué hi ha entrant?

—No.

—Corrent, que no 'l dugui. Tenim situació per anys; m' ho ha dit ell. ¡Candelaria!

—¿Qué cridas ara?

—Es que volia saber si escoltava darrera la porta. Lo ministre m' ho ha divulgat; no ho sab ningú més d' Espanya. Ni... vaja, es un secret entre ell y jo... y tú.

—Mentres tant no m' has dit l' empleo que tens.

—Espérat; m' ha bosquejat á grans pinzelladas lo plan administratiu económic y governamental. ¡Quina eloqüencial y qué fácilmente se remunta! Es un cap privilegiat. Me sembla que la situació té *monstruo* y *pasmó* com la passada. Y entre nosaltres se diga, erch, artísticament parlant, que 'l nostre es més escultóric. Té un busto magnífich, ab aquell front espayós que las ideas hi flamejan donant forma capritxosa als rulls dels seus cabells que s' alsan en ondas altivas á modo de vapor espléndid que d' ellas s' escapa. Sos ulls de mirada brilladora, que pareix que Déu al pronunciar lo *Fiat* hagués reservat essencia de llum per animarlos; aquell nas d' accidentada curva, sa barba angulosa, d' ébano y plata; y aquella boca tant gallardament extesa, que si las paraulas ocupessin lloch podria sortirhi en columnas obertas

—¿Qué t' ha escoltat ell lo primer cop que has dit aixó?

—No sigas cursi, Pepa; m' has fet lo mateix efecte que si hagués sentit rosegar vidre. Es necessari que t' entonís; si en los salons t' escapa aqueixa ingenuitat me desfavoreixes y m' atrassas la carrera.

¡Quina farum d' olil me sembla que Candelaria deu fer una truita ab pernil: que la sospenga fins á nova ordre, fins que 's destrihi la fusió, ó que caygui 'l govern. Ja n' estich saciat; no vull més aquestas aliansas ingeniosas de rudiments de pollastre ab posterioritats de tocino: es un plat massa populatxero. La nostra posició fins á la taula exigeix cultura. Mira, aquí porto uns pastels de carn de becada que al menjarlos sentirás campestres sensacions: la remor dels boscos, lo vent esparpillant la fullaraca, lo flaire dels timons y de las ginesteras, lo soroll de l' aygua despenyantse

per donar beure á gallet á las rocas, los aucells com buscant pis saltant de branca en branca...

*Yo vi sobre un tomillo
cantar un pojarillo.*

No hi ha més, encara no prenga possessió del destíno m' en vaig una mesada al camp. M' aburreix Madrid; tothom sollicita influencias, recomanacions ó senzilles tarjetas. Parlant de tarjetas, me n' haig de fer de noves; no vull que se sàpiga que visch á un quart pis. Dirian, y ab fonament: es un avariciós que estalvia 'l sou del lloguer de casa y lo *restant* ho arracona. ¿Comprens, Pepons?

—Si fins ara no m' has dit ni l' empleo, ni 'l sou que tens.

—Esperat, no viscas tan apressurada. No 't diuhen aqueixos pastels, aquesta botella del *Fino Ambar de Jerez* y aquestas olivas sevillanas que sembla que han de tenir clara y rovell en compte de pinyol, que 'l teu de ha mudat de posició, que va en Reals Ordres y cobra nómina? Ves, ves á casa la modista y que 't fassi un Vandik ab unas alas y una ploma que fins lo sol haja de demanar permis per véuret la cara.

—¿Que tens una Direcció?

—¡Cal per poch renyeixo ab lo Ministre; aquesta fusió fon los millors destínos. Ja veurás, Pepa; 'l compromís era anterior, oh, si haguessen pujat sols! Una embaixada exigia y que no m' aplacavan ab menos. Jo li deya al Ministre: coloquim V. E. á la Direcció de la Deuda.—«Aquestas se colocan per ellas solas; prou que ho sab V.» m' ha respost tirantho á broma. Y 'ns hem posat á riure d' un gust ell y jo! Donchs, mira, jo m' hi sento inclinat: ¡La Direcció de la Deuda! si tinch coneixements en lo ram pera dirigir globos si no son pagats. ¡Psé! m' hi tingut de contentar ab una flaquesa de *deu mil rals*.

—¿A quant ressurt per dia?

—¡Oh criatura ignocenta! No t' dia fixo, pero un ab altre... no 's pot afinar; potser resultan á doscents rals.

—¿Pero que ets? Secretari, oficial visitador ó qué?

—No 't desmayis, Pepeta, que no 't faltará 'l teu passament; entro d' ausiliar de la clase de *quintos*.

—Jesús, María, Joseph! Quina ignominia. Renuncia; feste de la oposició.

—No puch, Pepa, estich compromés: tindria que revocar l' ordre de que no fessin més truitas ab pernil; y tú, pobra víctima, haurias de desdonar lo Vandik!

EMILI VILANOVA.

Á ENRIQUETA.

¿Es dir que quan prop teu passo gosas á mirarme encara?

¿No véus que ja has fet á tots?

¿No ho véus escrit en ma cara?

Quan hi vist morí en tot pit l' amor que 'l llabi mentia, jo hi blindat també 'l meu cor ab desdeny, al us del dia.

¡Y ara 't pensas imposarte usant lo teu mirar dútxo! Digas al teu cor que calli, que ni menos me 'l *escucho*.

¿Has faltat á un jurament?

Dret tenias de desdirte...

¿Has jugat ab mon amor?

Molt bé; no tinch res que dirte.

Ni vull que posis senderi, ni que lo que has dit retiris; lo que vull, lo que reclamo es que al trobarme no 'm miris.

Ta mirada es tant extranya que no l' arribo á comprendre, y... ja no estich en lo cas de tornarme á posá á aprendre.

Aixís doncs, fesme 'l favor de deixar corre tas manyas, y quan passis vora meu, tapa 'ls ulls ab las pestanyas.

Y si acás no 'ls vols tancar y tos *clissos* no retiras, llavors los tancaré jo per no veure si tú 'm miras.

MANÍN.

Resum de la senmana: desanimació y pobresa. Tres teatros tant sols funcionan: *Tivoli*, *Retiro* y *Circo Equestre*.

Al *Tivoli* sarsuela rescalfada: *D.ª Juanita*, *Mascota*, *Pepe-Hillo* y *Rip-Rip*, *è niente di piu*.

Tampoch hi ha hagut al *Retiro* grans novedats: una funció á benefici de la Boy Gilbert que vá fer una *Traviatta de mistó*, com á cantant y com á actris de la bona escola dramática italiana, de manera que de aplausos no 'n vulgan més; una altra funció á benefici dels obrers sense feyna, en la qual van servirse trossets de variats operas; un *Ernani* per en Blanchart que dava l' hora, en qual ópera vá demostrar l' eminent

baritono catalá que ván cada dia en aument sas facultats; y per fi una *Ebrea* ab la qual vá debutar en Maiolani qu' es un artista que Déu n' hi doret.

Lo *Circo equestre* s' ha convertit en una sucursal del carrer de Petritxol: cada nit s' hi exposan quadros. Fins n' hi ha un titolat *¡Viva España!* que vé á ser una manifestació patriótica, unida á las moltas que s' han celebrat aquests dias contra las piraterias alemanas.

Lo *Cólera morbo barcelonés* reyna en los demés teatros de la capital; tots son cassos: ningú piula.
N. N. N.

AMOR INTERESSAT.

Després d' havé treballat com un negre, un grapat d' anys, mal vestit y alimentat, lo pobre Pau ha finat entre mil penas y afanys,

La viuda tota plorosa grassa, roja y endolada, ab lo cadávre abressada, no sab fer pas altra cosa que plorar desesperada.

Arriba 'l cop dolorós d' enportárselini 'l mort y abressantlo ella més fort llenca un crit tant horrorós qu' hauria axordat un sòrt

Un mosso ab lo mort s' aferra mes la viuda no cedeix y la forsa més l' hi creix al disputar á la terra la pols que l' hi perteneix.

Per fi logran apartarla los de l' acompanyament, y vejent son sentiment per probar de consolarla aixís l' hi parla un parent:

—Carmeta... ¡aquí tot acaba! ¡qu' hi vols fer! ¡no 'n treurás res!— y plorant, ella, exclamava: —¡Al pensar qu' are 'm guanyava trenta duros cada mes!

CRISTÓFOL CRISPIN.

ESQUELLOTS.

L' ajuntament de Sant Martí fa analizar cada dos dias l' aygua de las fonts públicas, al objecte de sapiguer si hi ha ó no microbis.

—¡Vet' aquí en qué s' entretenen!—deya un aficionat al mam, llegint la noticia:—¿No seria més lógich, més humanitari y més natural que analisisessin lo ví?

Espectacle edificant.

Dos metjes, que s' atribueixen tots dos lo descubrimient del *vaccinimum*, se las están picant en los diaris sobre quin *vaccinimum* cura més bé 'l cólera y qui es lo verdader inventor del específich.

Sobre l' últim punt no podem dir res, pero respecte á quin *vaccinimum* es millor podria preguntarse als microbis.

Els saben quin los mata més depressa.

Diálech en la Rambla dels Estudis:

—¡Caramba! ¡quina *zanja* més fonda y llarga! ¿Qué sab per qué es?

—Si senyor: es pera enterrar la paciència dels pobres vehins d' aquesta Rambla.

Rigorosament histórich:

Aquest dia, passant per cert carrer, vareig veure sis cotxes dels morts, l' un darrera l' altre.

—¡Qué!—vaig dir á un vehí,—¿que s' ha mort tota una familia?

—No senyor,—va respóndrem un pillet,—s' ha mort una senyora tant grossa, que un cotxe sol no la podria dur.

L' extrém del anti-alemanisme:

No volguer menjar arengadas, perque venen dintre de *cascos*.

A Oviedo també s' han *pronunciat* contra Alemania. Y nada menos que entre 'ls caps-de-moti hi havia 'l bisbe, que va fer un discurs patriórich hasta allá.

Donada l' irresistible afició d' aquesta gent á tirar llatinadas, es casi segur que 'l seu discurs debia acabar d' aquesta manera:

Si la gresca es necessaria, en mi tindrén un lleó, y en fi... *dominus vobiscum, et cum espíritu tuó*.

L' últim correu de Filipinas va portarsen cap á Ma-

nila varios canons d' aquells que disparan balas del tamanyo d' una calaixera.

—¿Qué son aquestos canonassos, Jepis?—deya un tranquil á un altre mirón, que presenciava l' embarch.

—No, noy: aixó no son canons.

—¿Y donchs qué son?

—¡Prou que 's veu! Son espolsadors.

—¿Espolsadors?

—Sí; pera espelsar als alemanys.

Segons diu un periódich de medicina, en pochos dias han mort dotze personas sense assistència facultativa.

¿Es á dir qu' encara duran aquellas estúpidas preocupacions d' altre temps? ¿Es á dir qu' encara hi ha qui 's créu que 'ls metjes matan á la gent?

Per amor de Déu, sigüem una mica més civilisats. ¡No sigüem alemanys!

A pesar de las repetidas queixas de la premsa, las *noyas verdas*—com diuhen los inglesos,—continúan invadint la Rambla y carrers més céntrichs, ab escándol de la gent decenta.

Sr. Alcalde mayor y Sr. Gobernador, ¡no ho permelin, per favor!

Entre la confusió y corredissas que van originarse dijous al arribar la manifestació al Pla de Palacio, lo pendó de *El Barcelonés*, abandonat pel que 'l portava, va rodar un moment per terra.

¡Si la *Crónica* se 'n arriba á adonar! ¡Quina broma hauria fet á las costellas de 'n Rius y Taulet!

A casa un comerciant hi ha visitas, y naturalment se parla de tot y especialment del mal estat dels negocis.

—Lo qu' es jo,—diu l' amo,—estich bastant escamat, perque ara com ara no 's ven casi bè res, y encara lo poch que despatxo, generalment m' ho estafan.

—¿Escolti, papá,—diu un fill de la casa—¿sab qué podria fer?

—¿Qué? Veyám.

—A aquests que diu que no 'l pagan, véndrelsho tot bèn barato y aixís, si l' estafan, may li estafarán tant.

Los homes, segons se diu, se coneixen per las sévas obras:

Figürinse que tal será l' arcalde de un poble de certa provincia qu' en las actuals circunstancias ha publicat lo següent bando:

«Cerilo Camion i pormal mote el mochuero arcalde deste lugar agozaber articulo primero. Cabiendosabido calgunos regolbedores de oficio tratan de naltecer el pueblo infundando cosas del cólera se proive ende hoy que dengun dios tanto paisano como melitar entre en la guridademi mando sin aber pasao por la cuarentena de cuarenta dias doserbacion especion i fumiacion al frente del albeitar i mi autorida.

2.º Los que guenamente quieran podreis entrar en la compania de milicia sanitaria con palos con punchas pistolas y otros destrumontos pacunplir lo que yo dispondré mañana mesmo con uso de mis materiales naturales quedando abierta la lista al efecto.

3.º Los mozos que tocan bigüela forman quadrilla aparte palograr que nosa ni memos precurando que naide se meta con naide i aiga jaleos y gromas,

4.º Se proiven mas melones que los del pueblo ni guindillas i pepinos que los del termino municipal i en acabandose ya veremos.

5.º Asi mismo se proive desaugarse al público ni otros excesos porque esto entimas de ser disonesto sus asemejais á las caballerias.»

Fa pocas senmanas l' ajuntament va pendre un acort que va produhir entre 'l veynat molt mal efecte.

Se tractava de clavar á la porta de las casas ahont ocorri alguna malaltia infecciosa, una placa indicatoria, á fi de prevenir á las personas que tinguessen de entrarhi 'l perill de ferho.

Aixó es tant bárbaro, ha dit algun periódich, qu' en certa manera 'ns portaria als temps de l' Edat mitja, en que 'ls apestats y 'ls leprosos eran separats del resto dels mortals y deixats sense ausili ni consol en sa inmensa desgracia.

Es exacte, exactisim.

Pero si l' Ajuntament ha comprat ja las placas y no vol pérderlas jo are li diré en qué pot emplearlas.

Dividéixilas en dos meytats, escrigui en la una meytat la paraula *Defraudador* y en la restant la paraula *Sofisticador*, vigilli las botigas ahont se venen comestibles y las taulas dels mercats, y allá ahont trobi que 's defrauda 'l pés ó que 's falsifica la sustancia hi clava la placa sense contemplacions per tants ó quants dias, segons l' entitat ó l' importancia del frau.

Aixís s' evitarien moltas desgracias y no pochos abusos.... perque la verdadera peste radica en la mala calitat de las sustancias alimenticias.

Llegeixo:

«Lo millor remey contra 'l cólera y tota classe d'

epidèmias se titula un llibre que acaba de publicar un apreciable capellà de Madrid.

»Y en lo tal llibre s' hi llegeix lo párrafo següent:
»Algunas jovas que forman part de l' Associació sabbatina establerta en la parroquial iglesia de Sant March de Madrid han fet vot de castedat per mentres duri l' epidèmia y ab la venia de sos directors espirituals.»
¡Pobretas!... ¡Quin dijuni tant llarch! Perque l' epidèmia ja fa temps que dura.

¡Oh, y aixó del permis dels directors espirituals!... Francament, no 'm creya jo que 'ls capellans se fiquessen en aquestas cosas!

Un epissodi epidèmic:

—Diguim, senyor metje, deya 'un tipo assorat y curiós, dirigintse al director de un hospital de colèrichs ¿es cert que 'ls que moren del cólera 's tornan negres?

—Si senyor, negres com la tinta.

—¡Jesús, Maria Joseph!

—Ja veurá seguexi.

Y en efecte 'l director del hospital conduheix al seu interlocutor a una enfermeria, enretira las cortinas de un llit, y 's presenta als ulls espantats del curiós un home de color de sutje.

Lo visitant fa una ganyota, tèn una esgarrifansa y fuig més que depressa.

—Y en veritat que no hi havia de qué, va dirme 'l metje que 'm referia l' anècdota, perque 'l malalt que vaig tenir lo capritxo d' ensenyarli... era un negre de naixement.

¡HORROR!

Passan casos com cabassos molt difícils de contar.
C. CRISPIN.

Vosaltres que mal no féu, vosaltres qu' us tituléu com a distinció qu' honora, socis de la Protectora dels animals, escoltéu.

Un cas vos haig de contar que vos farà esgarriar, que sinó que jo ho vaig veure, vaja, no ho podria creure encara qu' ho vejés jurar.

¡Ahont cab tanta hipocresia?
¡Ahont cab tanta picardia com tanca aquest cas cruel?
¡No tenint lo cor de gel cap més socio aixó fariat!

Si senyors, quatre farsants molt més dimonis que sants que a la Societat pertanyan, creyéume noys, vos enganyan com a xinos ignorants.

No compleixen la missió, que a tan sacra associació ha confiat la Humanitat, deixantne molt mal parat son nom y reputació.

No vos podéu figurar lo horrorós que va passá entre aquells quatre salvatjes; més bons per pillets de platjas, que per protegir bestia.

Perque no 'us afecti tant, prenéu aixó per l' espant, qu' es ayguanaf del millor,

y no cal que tinguéu por con que... molt valor, y ¡avant!

¡Aquí va 'l crim horrorós!
Van comprá un conill ó dos;
y en lloch de tractals com fills...
¡van escorxá 'ls dos cunills,
y se 'ls van menjá ab arrós!

CRISTOPOL CRISPIN.

QUÈNTOS.

Una nena davant de unas visitas está plorant perque las dents li fan mal.

La seva mare la reptá y la nena diu:

—Oh, ja veurás, mama; si jo fòs com tú tampoch ploraria... Tú ray que quan te fan mal las dents te las treus.

—Ola Pepe, ¿ja has tornat de Ribas?

—Si; pero ja veurás si m' ho dius perque 't deixi algun quarto, festé cárrech qu' encare estaré tres mesos fora.

TRENÇA-CAPS.

XARADA.

I.

Lo prima pero girat serveix lector per pescar.
Una-dugas es ciutat que en una isla has de buscar.
Segona-versa ho ets tú y part téva donchs la hu.
De menjar es cosa bona la quinta-quatre per mi.
Y si vols trová una dona tot, no la busquis aquí ni en tot' Espanya tampoch perque no 's pas lo seu lloch: es rassa d' altre tres-quinta y d' un país estrangé de religió tant distinta que en Cristo no tenen fé.

BETAS Y FILS.

II.

No hu-dos 'l que dos-una primera a un home de dos: y si hu-dos 'l que ab cuidado hu pujar dos un bon tot.

UN ESPANYOL.

ANAGRAMA.

A la tot me vaig clavar un tot anant a pescar.
C. PILLO.

CONVERSA.

—¡Qué no vas a fora aquest any Mario? Lo teu amich Claudio hi va marxar ahir.
—Donchs jo fins la senmana entrant.
—¡Y ahont vas?
—¡Perqué ho preguntas si tu mateix ho has dit?

T. ROMPA.

ROMBO.

.....
.....
.....
.....
.....

Sustituir los pichs ab lletas de modo que llegidas vertical y horisontalment digan: Primera ratlla: vocal. —Segona: per filar. —Tercera: un instrument. —Quarta: nom d' home. —Quinta: una isla de la Oceania. —Sexta: parentiu. —Séptima: vocal.

ANÓNIM.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1 2 3 4 5 6 7.—Nom de dona.
4 7 3 5 6 7.— » » »
4 7 3 5 7.— » » »
2 4 4 7.— » » »
7 6 7.— » » »
1 7.—Nota musical.
5.—Una lletra.

TUTILIMUNDI.

TRENÇA-CLOSCAS.

DON RAFAEL ES A CAN TOMÁS.

Combinar aquestas lletas de manera que formin una vila de la provincia de Girona.

ORELLUT DEL BRUCH.

GEROGLIFICH.

IIV
A
LX
XI

J. P. (A) LLAMBROCHS.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

- XARADA 1.^a.—Ca-na-ri.
- ID. 2.^a.—Pau-la.
- ANAGRAMA.—Corba-Cobra-Barco-Carbo-Broca.
- ROMBO.—

D
C A P
C A N E T
D A N U B I O
P E B R A
T I A
O

- INTRÍNGULIS.—Palau-Pala-Pal-Pa-P.
- CONVERSA.—Artesa.
- LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Paulino.
- GEROGLIFICH.—Per dependents las dependencias.

CURACIÓ SEGURA

DEL

CÓLERA

PEL

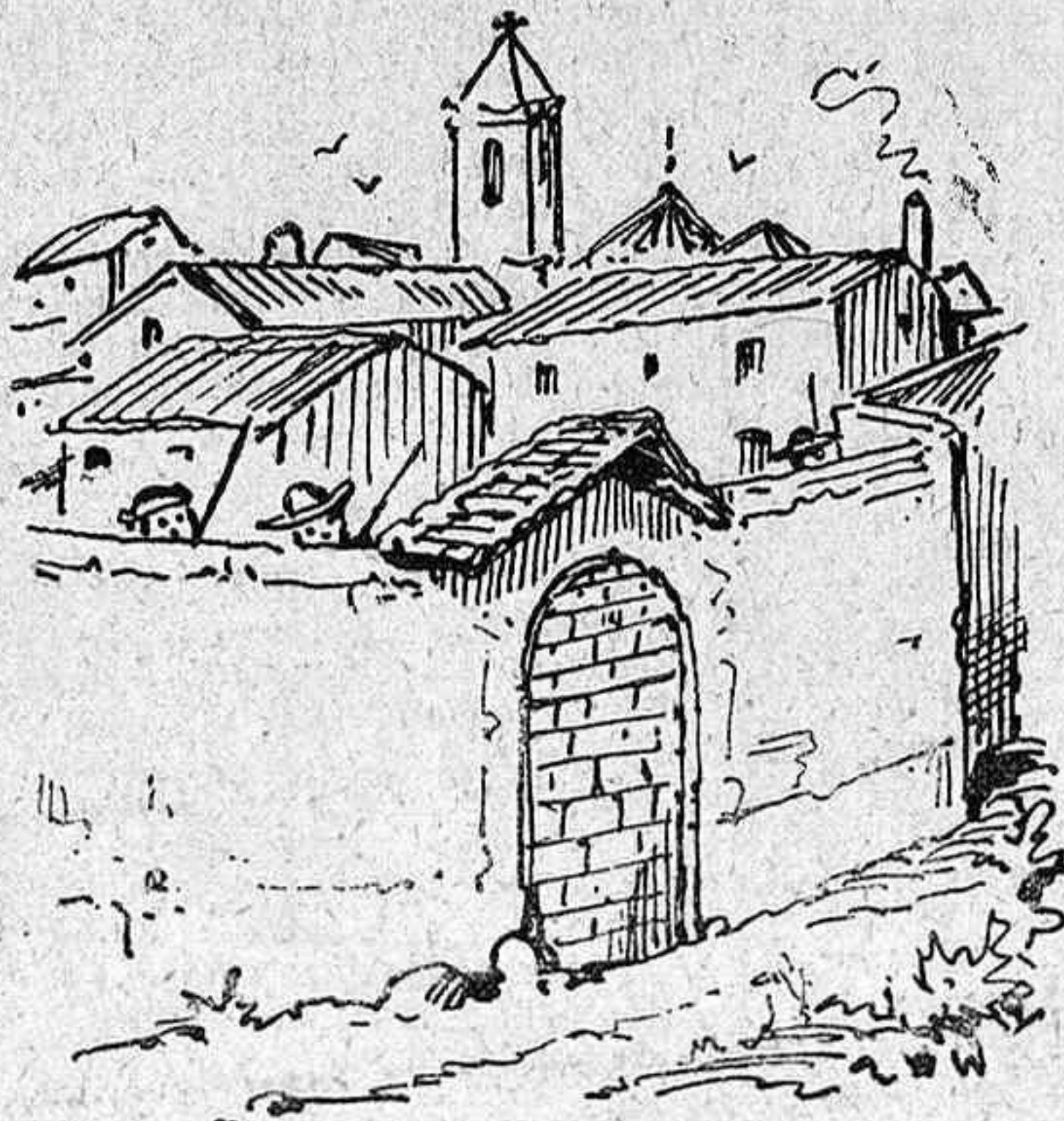
Dr. TUNISI

Un folleto de 32 páginas
Preu 4 rs.

Se ven en la librería de Lopez, Rambla del Mitj, 20.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23

BARBARITATS COLÉRICAS.

Aparedarse perque no entrin los microbis.

Modo de portar los morts al cementiri.

Sistema per fumigar, fumar y rostir als infelissos que van pel mon.